

Tíðindi úr tinginum

við Árna Gregersen

Ófráboðaðir fyrirspurningar til løgmann og landsstýrisfólk

Løgtingið brúkar eina ferð um mánaðin ein tíma, har tingfólk kunnu koma við ófráboðaðum fyrirspurningum til landsstýrisfólk og løgmann.

Kári P. Højgaard, Sjálvstýrisflokkurin, vildi hava at vita frá løgmanni, um ætlanir eru um at ognartaka ella einskilja SEV. Hann vísti til, at tað gongur illa hjá interkommunala felagsskapinum at fáa eina longri avtalu um brúksrættin til alt vatn í Føroyum.

Løgmaður svaraði stutt og greitt, at ongar ætlanir eru til hetta.

Björt Samuelsen, Tjóðveldi, spurdi landsstýrismannin við heilsuálmum, Karsten Hansen, um ætlanir eru um at fáa ein serlækna til teirra, sum líða av Parkinson-sjúkuni.

Landsstýrismaðurin svaraði, at ein avtala er gjørd við ein útlenskan serlækna, sum nú vitjar í Føroyum nakrar ferðir um árið, men segði, at ein fastur serlækni til júst hetta økið tíverri eisini hevur nakað við pengar at gera.

Aksel V. Johannesen, Javnaðarflokkurin, vildi hava landsstýrismannin við figgjarmálum, Jørgen Niclassen, Fólkaflokkurin, at svara uppá, um tað er rætt, at skatturin er hækkaður meira hvørt ár eftir at vit finga flatskatt.

Jørgen Niclassen segði, at flatskatturin longu er sjálvfiggjandi, tí inntøkurnar nú í oktober eru

hægri enn í oktober 2011.

Bjarni Djurholm, Fólkaflokkurin, vildi vita, hvussu pensjónin verður skattað, um hon fer gjøgnum samhaldsfasta, heldur enn at vit sjálvi spara upp.

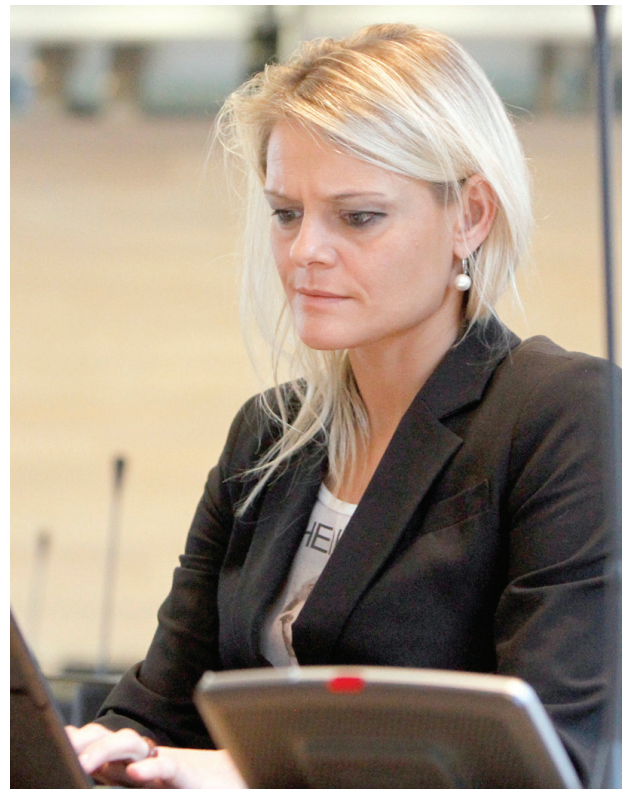
Landsstýrismaðurin við figgjarmálum, Jørgen Niclassen, Sjálvstýrisflokkurin, svaraði, at fer pensjónin gjøgnum samhaldsfasta, so verður hon skattað tvær ferðir.

Rósa Samuelsen, Sambandsflokkurin, vildi hava at vita frá landsstýrismanninum við figgjarmálum, Jørgen Niclassen, um Bústaðir halda seg til tað lógargrundarlag, sum stovnurin er grundaður á.

Landsstýrismaðurin svaraði, at Bústaðir heldur seg til grundætlanina, sum var gjørd við seinastu lógarbrotying.

Jenis av Rana, Miðflokkurin, vildi hava at vita frá Karsten Hansen, landsstýrismanni, Miðflokkurin, hvussu stóðan er við HPV-viðgerð av gentum, og um ætlanin er at dreingir eisini skulu hava hesa viðgerð.

Karsten Hansen svaraði, at hetta virkaði sera væl hjá teimum flestu, og tey serkønu halda, tað er skilagott at halda fram. Hann legði afturat, at fakligheitin í lötuni viðgerð um dreingir eisini eiga at fáa hesa koppseting ókeypis.

Færri fáa almennan stuðul -fyrítíðarpensjónin minkar

Í svari til Eyðgunn Samuelsen, tingkvinnu fyri Javnaðarflokkin, vísir Annika Olsen, landsstýriskvinna, á, at flestu tølini peika rættan veg

Arbeidsloysið í Føroyum er metlægt, hyggja vit bert eftir tølunum frá ALS.

Í meðal eru 3,7 prosent av teimum, sum eru tøk á arbeiðsmarknaðinum uttan arbeiði, men hetta er ikki allur sannleikin. Ein partur av teimum, sum eru uttan starv, eru gliðin út úr ALS og eru endað í øðrum almennum skipanum.

Hetta hevur fingið Eyðgunn Samuelsen, lögtingskvinnu fyri Javnaðarflokkin, at varpa ljós á hendan spurningin, so ein full mynd fæst av, hvussu arbeiðsmarknaðurin veruliga sær út.

Løgtingskvinnan spurdi landsstýriskvinnuna í almannamálum, Anniku Olsen, hvussu nógv fólk fáa forsg, tí tey eru farin úr ALS og framvegis eru uttan arbeiði. Eyðgunn Samuelsen vísir til upplýsingar frá ALS, sum vísa, at síðani 2011 til 22. mai í ár eru 393 fólk dottin úr ALS-skipanini.

Landsstýriskvinnan sigur, at í 2012 og 2013 eru ávíkavist 229 og 270 persónar í meðal, sum hava móttikið forsgarhjálp vegna arbeiðsloysi og talið higartil í ár er 258. Hetta eru miðaltøl, men verður hugt eftir, hvussu nógvir einstakir persónar í styttri tíðarskeið hava fingið forsgarhjálp, so er tað meira enn 500 um mánaðin.

Aðrar skipanir

Tað finnst í almannaverk-

inum ymiskar skipanir, sum kunnu lofta arbeiðsleysum, sum detta út úr ALS-skipanini.

Annika Olsen, landsstýriskvinna, boðaði frá, at flestu teirra, sum fáa forsgarhjálp orsaka av arbeiðsloysi, fáa hetta í stutt tíðarskeið. Hon segði eisini, at frá januar til august í ár, eru 276 fólk farin úr skipanini við arbeiðsloysisforsg.

109 av hesum fólki eru farin í onkra aðra skipan – tað verið seg forsg vegna sjúku, virknisvenjing, arbeiðsfremjandi tiltøk ella pensjón, upplýsir landsstýriskvinnan.

Tað er ikki soleiðis, at almannaverkið hevur hagtøl um uppihaldsgrundarlagið hjá fólki, áðrenn tey fara víðari í skipanini við arbeiðsloysisforsg.

– Ein stórir partur av teimum, sum fáa forsg vegna arbeiðsloysi, fáa hesar veitingar í stutta tíð, sigur Annika Olsen, landsstýriskvinna.

Arbeidsfremjandi tiltøk

427 fólk eru í skipanum, sum eru ætlaðar sum arbeiðsfremjandi tiltøk. Tølini eru frá september í ár.

Tey flestu eru í vardum starvi. 134 eru í slíkum stórvum. 127 eru í avklárandi og fyrireikandi skipanum, 53 í tillagaðum stórvum, 51 nema sær onkra ástøðiliga útbúg-

ing og 27 eru í ferð við onkra yrkisútbúgving.

Virknisvenjing er eisini ein partur av skipanini. Tá ið uppgjørt var, vóru 16 fólk í virknisvenjing, 113 fólk hava tilsamans verið í virknisvenjing, síðan hendan lógin kom. 35 av teimum hava fingið starv og heili 13 á sama arbeiðsplássi, har tey vóru í virknisvenjing. 10 av teimum 113 eru farin undir onkra útbúgving.

Júst nú søkja 250 fólk um stuðul eftir lógini um arbeiðsfremjandi tiltøk. Hetta verður gjørt gjøgnum almannaverkið, sum júst nú er í ferð við at viðgera hesar umsóknirnar.

Komin í gongd

Eyðgunn Samuelsen vildi eisini hava at vita frá landsstýriskvinnuni, hvussu mong eru farin frá forsgarhjálp og út á arbeiðsmarknaðin.

Frá januar til august eru tilsamans 246 fólk komin inn í skipanina, meðan 276 eru farin úr skipanini.

Eitt yvirlit yvir, hvagar tey 276 eru farin, vísir, at 115 hava fingið arbeiði, 109 eru farin í onkra aðra skipan undir almannaverkinum.

23 eru farin í skúla, 14 eru flutt uttanlands og 15 eru farin til okkurt annað. Tað vil siga, at av teimum 276, sum vóru í skipanini, eru 167 teirra ikki longur har.

Hagtølini vísa, at tað er ein ávís útskiifting í bólk-

um, sum fær útgoldið forsgarveiting vegna arbeiðsloysi. Hetta er úrslit av, at Almannaverkið áhaldandi ger átøk, sum fyrirbygja, at fólk í ov langa tíð fáa forsgarveiting vegna arbeiðsloysi. Í teimum førum tað er gjørligt, verða fyriskipanir settar í gongd soleiðis, at hesi kunna flyta frá forsgarveiting vegna arbeiðsloysi.

Skiftandi persónar

Yvirlitini vísa eisini, at mong, sum ikki kunnu fáa, hava mist ella eru í vanda fyri at missa tilknýtið til arbeiðsmarknaðin av líkamligum, sálarligum ella sosialum ávum, eru í arbeiðsbúgving.

Hesar fyriskipanir eru við til at bota um arbeiðsførleikan, soleiðis at tey aftur gerast kappingarfør á arbeiðsmarknaðinum.

– Almannaverkið er av tí fatan, at nógv av teimum koma í arbeiði eftir lokna arbeiðsbúgving, sigur Annika Olsen, landsstýriskvinna.

– Tær fyriskipanir, sum eru tiknar fram, eru við til at bota um møguleikarnar á arbeiðsmarknaðinum, soleiðis at fleiri kunna forsyrgja sær og sínum, heldur enn at fáa almannaveiting. Samstundis sum vit síggja eitt økt virksemi á arbeiðsbúgvingarøkinum, kann almannaverkið staðfesta, at talið av játtanum til fyrítíðarpensjón er lækkandi, sigur Annika Olsen, landsstýriskvinna.